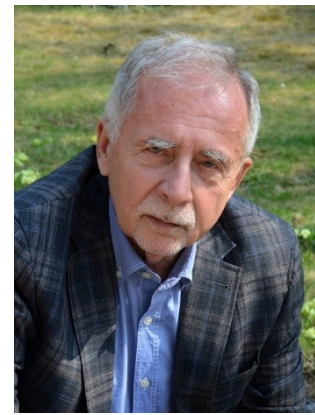

Veřejný ochránce práv a jeho působnost

seminář pro PrF MU, Brno

Poznáte je?

Činnost ochránce - je to v působnosti?

- **Pobírám nízké sociální dávky.**
- **Nevzali mne do práce, protože jsem starý.**
- **V dětském domově nemohu nosit náušnice.**
- **U soudu dochází k průtahům.**
- **Byla jsem odsouzena za krádež, ale jsem nevinná.**

Činnost ochránce - je to v působnosti?

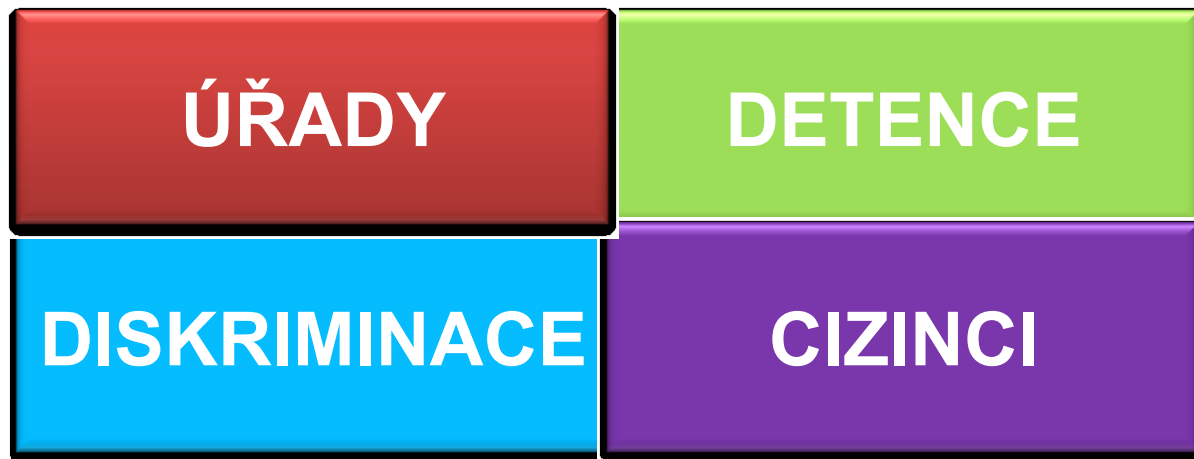
- Soused postavil zahradní domek, asi bez stavebního povolení.
- Včera mi zubař vytrhl omylem zdravý zub.
- Dostal jsem výpověď z nájmu bytu.
- Zaměstnavatel mi nechce vyplatit mzdu.
- Táta mě nutí, abych se s ním po rozvodu s maminkou stýkal, a já nechci.

Působnost a činnost ochránce (ochránce není všemocný)

- Ochrana před **jednáním úřadů a institucí** jmenovaných v zákoně, pokud je toto jednání v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy, jakož i před jejich nečinností.
- **Systematické návštěvy** míst, kde se nacházejí osoby omezené na svobodě – prevence před špatným zacházením (od 1. ledna 2006).
- Ochrana proti **diskriminaci** (od 1. prosince 2009).
- Sledování **zajištění** cizinců a výkonu správního vyhoštění (od 1. ledna 2011).
- Ochrana **osob se zdravotním postižením** (od 2016?).

Kdo spadá do působnosti ochránce a kdo nikoliv?

- **ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy**
- **obecní, městské úřady, krajské úřady (pouze státní správa)**
- **finanční úřady, celní správa**
- **Úřad práce ČR, OIP, Česká správa sociálního zabezpečení**
- **Armáda ČR, Hradní stráž, Vězeňská služba ČR, PaMS**
- **Policie České republiky (městská policie pouze okrajově)**
- **státní zastupitelství (správa státního zastupitelství)**
- **soud (státní správa soudu)**
- **katastrální úřady**
- **zařízení pro VTOS, vazby, ochranné léčení a ÚV, OV**
- **zdravotní pojišťovny, hygienické stanice, psychiatrické nemocnice**
- **ředitelé škol (jako správní orgány)**
- **Rada pro rozhlasové a televizní vysílání**
- **ČTÚ, ÚOHS, ÚOOÚ, ERÚ, SEI, NBÚ, ČOI, ČNB (jako správní orgán)**
- **Věznice, policejní oddělení**
- **Zařízení pro cizince**
- **Zdravotnická zařízení (PN, LDN, KÚ)**
- **Školská zařízení (DD, VÚ, DÚ)**
- **Zařízení sociálních služeb**
- **Zaměstnavatel (pouze diskriminace)**
- **Obchodník (pouze diskriminace)**
- **Banky (pouze diskriminace)**
- **Zařízení pro zajištění cizinců**

Kam ochránce nemůže?

- **parlament**
- **prezident**
- **vláda**
- **NKÚ**
- **zpravodajské služby**
- **orgány činné v trestním řízení**
- **státní zastupitelství**
- **soudy**

Jaké jsou tedy správné odpovědi?

- Pobírám nízké sociální dávky.
- Nevzali mne do práce, protože jsem starý.
- V dětském domově nemohu nosit náušnice.
- U soudu dochází k průtahům.
- Byla jsem odsouzena za krádež, ale jsem nevinná.

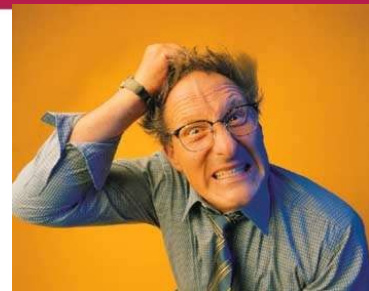
ANO – Úřad práce ČR

ANO - DISKRIMINACE

ANO - DETENCE

ANO

NE

Jaké jsou tedy správné odpovědi?

- Soused postavil zahradní domek, asi bez stavebního povolení. **NE / ANO (stavební úřad)**
- Včera mi zubař vytrhl omylem zdravý zub. **NE / ANO (krajský úřad)**
- Dostal jsem výpověď z nájmu bytu. **NE**
- Zaměstnavatel mi nechce vyplatit mzdu. **NE / ANO (OIP)**
- Táta mě nutí, abych se s ním po rozvodu s maminkou stýkal, a já nechci. **NE / ANO (OSPOD)**

Působnost ochránce versus soudní rozhodnutí

Konkurence?

Nezávislost?

Závaznost?

Doporučení?

Jak probíhá šetření veřejného ochránce práv?

Matka pečuje o tři nezletilé děti; 2letou Lenku, 5letého Honzu a 8letého Milana. Jednoho dne k ní do domácnosti přišla sociální pracovnice orgánu sociálně-právní ochrany dětí, která zjistila, že v bytě 1+1, kde žijí, je odpojena elektřina, neteče teplá voda, v místnosti je plíseň na stěnách, lednice i spíž je prázdná, jedno dítě nemá vlastní postel (spí v golfovém kočárku). V domácnosti s nimi žije také kočka – podlaha je místy znečištěná výkaly.

Situaci dětí orgán sociálně-právní ochrany dětí vyhodnotil jako vážnou a ohrožující jejich řádný vývoj (bez adekvátní péče, hladové, špinavé, nedostatečně oblečené).

Následující den proto podal, aniž by učinil jakákoli další opatření či zjišťoval další okolnosti případu, návrh soudu na vydání předběžného opatření, kterým by soud děti odebral z péče matky a umístil je do vhodného zařízení – Lenku do Klokánku v Praze, Honzu a Milana do dětského domova v jiném městě. Ještě téhož dne soud takové předběžné opatření vydal.

Matka se další den dostavila do Kanceláře veřejného ochránce práv, stěžovala si na sociální pracovníci (že k ní bez všeho vlezla do bytu, na její chování a na odebrání dětí), dotazovala se, jestli je v pořádku, že jí „sociálka“ děti vzala, a trvala na tom, aby jí je vrátila zpět do péče - své děti miluje a umí se o ně postarat, jen neměla peníze. Požádala ochránce o pomoc.

Evidence stanovisek ombudsmana

www.eso.ochrance.cz

Děkuji za pozornost.

jezek@ochrance.cz
suplerova@ochrance.cz

www.ochrance.cz
www.deti.ochrance.cz
www.eso.ochrance.cz

